

როგორ მოვემზადოთ ერთიანი
ეროვნული გამოცდებისათვის

წ ი ტ ე რ ა ტ უ რ ა

არჩევითი გამოცდა

2014

გამოცდების ეროვნული ცენტრის ქართული ენისა და ლიტერატურის ჯგუფი

საგამოცდო კრებული წარმოადგენს „შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრის“ საკუთრებას და დაცულია საქართველოს კანონით – „საავტორო და მომიჯნავე უფლებების შესახებ“. „შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრის“ ნებართვის გარეშე დაუშვებელია ტექსტში რაიმე ცვლილების შეტანა, რეპროდუქცია, თარგმნა და სხვა საშუალებებით (როგორც ბეჭდვითი, ასევე ელექტრონული ფორმით) გავრცელება, აგრეთვე იკრძალება საგამოცდო კრებულების გამოყენება კომერციული მიზნებისათვის.

შესავალი

კრებულის მიზანია, დაეხმაროს აბიტურიენტებს მოემზადონ არჩევითი გამოცდისათვის. მასში დაბეჭდილია საგამოცდო პროგრამა და ტესტურ დავალებათა ნიმუშები.

ტესტი იყოფა ორ ძირითად ნაწილად. პირველით მოწმდება საგამოცდო პროგრამით გათვალისწინებული ნაწარმოებების ცოდნა და ამ თხზულებების ცალკეული მონაკვეთების ადეკვატური გაგებისა და გააზრების უნარი, კერძოდ, აბიტურიენტს მოეთხოვება ამა თუ იმ ნაწარმოების ფაბულისა თუ ცალკეული ეპიზოდების გახსენება, პერსონაჟის ხასიათის ანდა ქცევის მოტივაციის გააზრება და სხვ., აგრეთვე, ტექსტის მოყვანილი მონაკვეთის არსისა თუ ცალკეული სიტყვისა და ფრაზის მართებული გაგება. დავალებები შეიძლება იყოს ერთქულიანი, ორქულიანი, სამქულიანი და ა. შ. (ყოველი მათგანის რიგითი ნომრის მარცხენა მხარეს, ფრჩხილებში მითითებული ციფრი აღნიშნავს დავალების მაქსიმალურ ქულას, რომლის მიღებაც შეუძლია აბიტურიენტს ამ კონკრეტული დავალების სწორად შესრულების შემთხვევაში). ტესტის პირველი ნაწილის მაქსიმალური ქულაა 30.

საგამოცდო ტესტის მეორე ნაწილი ამოწმებს ტექსტის ადეკვატური გაგების, მსჯელობისა და არგუმენტირების, კრიტიკული აზროვნების უნარს, წერის კულტურას. ეს ნაწილი ორი წერითი დავალებისაგან შედგება. თითოეული დავალების მაქსიმალური ქულაა 25. აბიტურიენტს ევალება ორივე წერითი დავალების შესრულება.

პირველი წერითი დავალებით მოწმდება მხატვრული ტექსტების (ან მათი ნაწყვეტების) შედარებითი ანალიზის უნარი კონკრეტული სამი მითითების მიხედვით. ამ დავალებაში მოცემული იქნება ორი ტექსტი, რომელთაგან ერთი არ არის შეტანილი საგამოცდო პროგრამაში, ხოლო მეორე შეიძლება იყოს როგორც უცნობი, ასევე საპროგრამოც.

მეორე წერითი დავალება ესეს დაწერას მოითხოვს. აბიტურიენტმა უნდა დაასაბუთოს ან უარყოს პირობაში მოცემული დებულება, მსჯელობისას უნდა გამოიყენოს შესწავლილი ლიტერატურული მასალა.

საგამოცდო ტესტის მაქსიმალური ქულაა 80.

საგამოცდო ტესტში არ განმეორდება ამ კრებულში მოცემული არც ერთი დავალება.

გ ი ს უ რ ვ ე ბ თ წ ა რ მ ა ტ ე ბ ა ს !

**საგამოცდლო პროგრამა „ლიტერატურაში“
(არჩევითი გამოცდა)**

<p>1. მხატვრული ტექსტის ანალიზისათვის აუცილებელი ლიტერატურათმცოდნეობითი ტერმინები</p>	<p>დრამა, ეპოსი, ლირიკა; პოეზია, პროზა; ანდაზა, აფორიზმი, ბიოგრაფია, ელეგია, თქმულება, იგავ-არაკი, კომედია, ლეგენდა, ლექსი, მემუარი, მითი, მოთხრობა, მუხამბაზი, ნოველა, პოემა, პუბლიცისტიკა, რომანი, სონეტი, ტრაგედია, ტრიოლეტი, შაირი; აბზაცი, ეპიგრაფი, ეპილოგი, თემა, იდეა, კომპოზიცია, პროლოგი, რითმა, რიტმი, სიუჟეტი, სტროფი, ტაეპი, ფაბულა, ფინალი; დიალოგი, მონოლოგი, პერიფრაზი, ციტატა; ლირიკული გმირი, პეიზაჟი, პერსონაჟი, პორტრეტი; ალეგორია, ალიტერაცია, ალუზია, გაპიროვნება, გროტესკი, ეპითეტი, ირონია, იუმორი, მეტაფორა, მოტივი, სარკაზმი, სატირა, ტროპი, შედარება, ხატოვანი თქმა, ჰიპერბოლა; მხატვრული ენა, მხატვრული სახე.</p>
<p>2. ლიტერატურული პროცესის ძირითადი ეტაპები</p>	<p>სასულიერო მწერლობა, კლასიკური ხანის მწერლობა, აღორძინების ხანის მწერლობა, რომანტიზმი, რეალიზმი, მოდერნიზმი, პოსტმოდერნიზმი.</p>
<p>3. იაკობ ხუცესი</p>	<p>„მუშანიკის წამება“ (სასკოლო შემოკლებული ვარიანტი).</p>
<p>4. იოვანე საბანისძე</p>	<p>„აბო თბილელის წამება“ (სასკოლო შემოკლებული ვარიანტი).</p>
<p>5. გიორგი მერჩულე</p>	<p>„გრიგოლ ხანძთელის ცხოვრება“ (სასკოლო შემოკლებული ვარიანტი).</p>
<p>6. შოთა რუსთველი</p>	<p>„ვეფხისტყაოსანი“ („ვეფხისტყაოსნის“ სასკოლო გამოცემა ნ. ნათაძისა); „დასაწყისიდან“ „ტარიელის თათბირამდე“, „დასასრული“.</p>
<p>7. სულხან-საბა ორბელიანი</p>	<p>„სიბრძნე-სიცრუისა“, იგავ-არაკები: „მეფე ხორასნისა“, „ძუნწი და ვაჭარი“, „უგუნური მცურავი“, „სამნი ბრმანი“, „მეფუნდუკე და ღიდვაჭარი“.</p>
<p>8. დავით გურამიშვილი</p>	<p>„დავითიანი“: „სწავლა მოსწავლეთა“, „ქართველ უფალთა მეგვარტომობის იგავი“, „მოთქმა ხმითა თავბოლო ერთი“, „ქართველთა და კახთაგან თავიანთ უფალთად შეორგულება“, „საწყაულის მოწყვა ღვთისაგან“, „დავით გურამისშვილის ლეკთაგან დატყობა“, „ოდეს დატყობულმან ურჯულს ქვეყანას საყვარლის სახე და სურათი ვეღარა ნახა, ამისი მოთქმა დავითისაგან“, „ტყვეობითგან გაპარვა დავითისა“, „შველა ღვთისაგან დავითისა. ტყვეობიდან გამოსვლა სარუსეთში“, „დავით გურამისშვილისაგან საწუთოს სოფლის სამღურავი“.</p>
<p>9. ალექსანდრე ჭავჭავაძე</p>	<p>ლექსი „გოგჩა“.</p>
<p>10. გრიგოლ ორბელიანი</p>	<p>ლექსები: „თამარ მეფის სახე ბეთანიის ეკლესიაში“, „საღამო გამოსაღმებისა“, „პასუხი შვილთა“.</p>
<p>11. ნიკოლოზ ბარათაშვილი</p>	<p>ლექსები: „არ უკიჟინო, სატრფოლო...“, „მერანი“, „ცისა ფერს“, „ფიქრნი მტკვრის პირას“, „შემოღამება მთაწმინდაზე“, „ხმა იდუმალი“, „სულ ბოროტო“, „ვპოვე ტაძარი“; პოემა „ბედი ქართლისა“.</p>
<p>12. ილია ჭავჭავაძე</p>	<p>ლექსები: „ბედნიერი ერი“, „პასუხის პასუხი“, „ჩემო კაღამო“; პოემები: „განდევილი“, „აჩრდილი“ – VII თავი; მოთხრობები: „კაცია-ადამიანი?“, „მგზავრის წერილები“, „ოთარაანთ ქვრივი“; სტატია „რა გითხრათ, რით გაგახაროთ?“</p>

13. აკაკი წერეთელი	ლექსები: „აღმართ-აღმართ“, „განთიადი“, „სულიკო“, „ქებათა ქება (სხვებმა სვან ღვინო...)“; პოემები: „თორნიკე ერისთავი“, „გამზრდელი“.
14. ალექსანდრე ყაზბეგი	მოთხრობა „ხევისბერი გოჩა“.
15. ვაჟა-ფშაველა	ლექსები: „ჩემი ვედრება“, „რამ შემქმნა ადამიანად“, „კაი ყმა“, „იას უთხარით ტურფასა“; პოემები: „აღუდა ქეთელაური“, „ბახტრიონი“, „სტუმარ-მასპინძელი“; მოთხრობა „ამოდის, ნათდება“; პუბლიცისტური წერილი „კოსმოპოლიტიზმი და პატრიოტიზმი“.
16. დავით კლდიაშვილი	მოთხრობა „სამანიშვილის დედინაცვალი“.
17. ნიკო ლორთქიფანიძე	მოთხრობა „შელოცვა რადიოთი“.
18. კონსტანტინე გამსახურდია	რომანი „დიდოსტატის მარჯვენა“.
19. მიხეილ ჯავახიშვილი	რომანი „ჯაყოს ხიზნები“.
20. პოლიკარპე კაკაბაძე	პიესა „ყვარყვარე თუთაბერი“ (I და IV მოქმედებები).
21. გალაკტიონ ტაბიძე	ლექსები: „ქებათა ქება ნიკორწმინდას“, „თოვლი“, „მე და ღამე“, „მთაწმინდის მთვარე“, „სილაყვარდე ანუ ვარდი სილაში“, „შერიგება“, „მშობლიური ეფემერა“.
22. ტიცვიან ტაბიძე	ლექსები: „ლექსი მეწყერი“, „ანანურთან“.
23. პაოლო იაშვილი	ლექსი „პოეზია“.
24. გიორგი ლეონიძე	ლექსები: „ნინოწმინდის ღამე“, „ყივჩაღის პაემანი“.
25. გურამ რჩეულიშვილი	მოთხრობა „ალავერდობა“.
26. ანა კალანდაძე	ლექსი „მკვდართა მზე ვარ“.
27. ჯემალ ქარჩხაძე	მოთხრობა „იგი“.
28. გურამ დოჩანაშვილი	მოთხრობა „კაცი, რომელსაც ლიტერატურა ძლიერ უყვარდა“.

მისაღები გამოცდების მოთხოვნები

აბიტურიენტმა უნდა იცოდეს:

- საგამოცდო პროგრამაში შეტანილ ნაწარმოებთა სიუჟეტები (მოვლენები, ფაქტები და მათი თანამიმდევრობა);
- ტექსტში მოცემული ინფორმაცია პერსონაჟების შესახებ (პორტრეტი, თავგადასავალი, ავტორისეული დახასიათება და სხვ.);
- ტექსტში აღწერილ მოვლენათა ისტორიული კონტექსტი, ტოპონიმები (გეოგრაფიული სახელები);
- მწერალთა ბიოგრაფიების ძირითადი მომენტები.

აბიტურიენტს მოეთხოვება:

- ენის გამომსახველობით საშუალებათა (როგორც ლექსიკურის, ისე გრამატიკულის) ადეკვატური გამოყენება;
- ენობრივი კონსტრუქციების სწორად აგება და თანამედროვე ქართული სალიტერატურო ენის ნორმების დაცვა;
- სხვადასხვა დანიშნულების ტექსტების შედგენა;
- მხატვრულ ტექსტთა ლექსიკის გაგება;
- ლიტერატურული მასალის საფუძველზე პრობლემის დასმა, გააზრება და ანალიზი;
- ნაწარმოების თემისა და იდეის, მოტივების, ცალკეული დიალოგების, მხატვრული სახეების, სიტუაციის, კოლიზიის არსისა და პერსონაჟთა ქცევის მოტივაციის ადეკვატური გააზრება;
- არგუმენტების ლოგიკურად, დამაჯერებლად ჩამოყალიბება და შესაბამისი მაგალითებით გამყარება;
- ლიტერატურული ნაწარმოების (ან მისი ნაწილის) ანალიზი, კომენტარი;
- ლიტერატურულ ნაწარმოებთა შორის მსგავსებებისა და განსხვავებების მიგნება და შედარებითი ანალიზი;
- მწერლის ენის, სტილის ძირითადი თავისებურებებისა და გამომსახველობითი საშუალებების სწორად აღქმა და გააზრება;
- ლიტერატურული ტექსტისადმი ინდივიდუალური დამოკიდებულების გამოვლენა.

ლიტერატურის საგამოცდო ტესტით შემოწმდება:

- არგუმენტირების უნარი;
- საგამოცდო პროგრამით გათვალისწინებული მასალის გამოყენების უნარი;
- კითხვაში (დავალებაში) მინიშნებული ინფორმაციის ტექსტში მოცემულ ინფორმაციასთან გაიგივების (იდენტიფიცირების) უნარი;
- ინფორმაციის გააზრების, ანალიზის, განზოგადებისა და დასკვნის გამოტანის უნარი;
- დამოუკიდებელი, კრიტიკული აზროვნების უნარი;
- წერითი მეტყველების უნარი თანამედროვე სალიტერატურო ენის ნორმების დაცვით.

გთავაზობთ 2013 წლის ლიტერატურის გამოცდაზე გამოყენებულ ტესტს შეფასების სქემითურთ:

ტესტი ლიტერატურაში

2013

ინსტრუქცია

თქვენ წინაშეა საგამოცდო ტესტის ბუკლეტი და ამ ტესტის პასუხების ფურცელი.

**გაითვალისწინეთ, გასწორდება მხოლოდ პასუხების ფურცელი!
პასუხების ფურცლის გაკეცვა დაუშვებელია!
ტესტის ბუკლეტი შეგიძლიათ გამოიყენოთ მხოლოდ შავი სამუშაოსათვის!**

ლიტერატურის ტესტი ორი ნაწილისაგან შედგება: I. ქართული ლიტერატურა; II. წერიტი დავალება.

ტესტის მაქსიმალური ქულაა - 80.

ყურადღებით გაეცანით საგამოცდო ტესტის ბუკლეტს და შემდეგ შეავსეთ პასუხების ფურცელი. ტესტის ბუკლეტში ჩანწერილი პასუხები მხედველობაში არ მიიღება.

დაკვირვებით წაიკითხეთ ყოველი დავალების პირობა.

პასუხების ფურცელში წერეთ გარკვევით და იმყოფინეთ პასუხებისათვის გამოყოფილი ადგილები.

შეცდომა შეგიძლიათ გადახაზოთ და გვერდით (ან ზემოთ) დაწეროთ სხვა პასუხი.

ორივე წერიტი დავალების შესრულება სავალდებულოა. შეგიძლიათ თხზულებები ტესტის ბუკლეტში ჯერ შავად დაწეროთ, ხოლო შემდეგ გადაათეთროთ.

გახსოვდეთ: აუცილებელია ყველა პასუხის გადატანა პასუხების ფურცელში!
გაითვალისწინეთ, არ გასწორდება ის დავალება, რომელიც პასუხების ფურცელში საგანგებოდ ამ დავალებისათვის გამოყოფილ ადგილას არ იქნება გადატანილი!

არსად მიუთითოთ თქვენი სახელი და გვარი და არც პიროვნების იდენტიფიცირების სხვა საშუალება, წინააღმდეგ შემთხვევაში ნაშრომი არ გასწორდება!

ტესტის შესასრულებლად გეძლევათ 4 საათი.

გისურვებთ წარმატებას!

I. ქართული ლიტერატურა

- (2) 1. ყურადღებით წაიკითხეთ მონაკვეთი იაკობ ხუცესისა და შუშანიკის პირველი დიალოგიდან:
- „ხოლო მე ვიჯჳმენ ადრე და მივიწიე დაბასა მას, რომელსა იყო ნეტარი შუშანიკ. და ვითარცა ვიხილე იგი განმწარებული, მეცა ვტიროდე მის თანავე და ვარქუ ნეტარსა შუშანიკს: – ღუაწლსა დიდსა შესლვად ხარ, დედოფალო. ეკრძაღე სარწმუნობასა ქრისტეისსა, ნუჟუეუე მტერმან, ვითარცა სრსვილმან, საძოვარი პოსს შენ თანა“.
1. რა „ღუაწლის“ შესახებ ესაუბრება იაკობი დედოფალს?
 2. ამ მონაკვეთის მიხედვით, რამ (ვინ) შეიძლება შეუშალოს ხელი შუშანიკს სარწმუნოების დაცვაში? (ციტირება დაუშვებელია).
- (6) 2. გაიხსენეთ „ვეფხისტყაოსნის“ ის ეპიზოდი, რომელშიც ფატმანი ნესტანის ამბავს უყვება ავთანდილს.
1. რატომ არ უმხელდა თავდაპირველად ფატმანი ქმარს იმას, რომ სასახლეში ნესტანს მალავდა?
 2. რატომ გადაწყვიტა მან სასახლეში ნესტანის ყოფნის ამბავი უსენისათვის გაემხილა?
 3. რა პირობით გაუმხილა ფატმანმა უსენს ეს საიდუმლო?
 4. როდის გაახსენა მან ქმარს ეს პირობა?
 5. უსენის რომელი საქციელით დადასტურდა, რომ ფატმანი ქმარს თურმე სწორად აფასებდა?
 6. უსენის რა თვისება ჩანს პოემის ამ ეპიზოდში?
- (2) 3. წიგნში „დავითიანი“ ვკითხულობთ:
- „მართალია, მძრახველს ძრახვა თვით კი ავად მოუხდების, მაგრამ ფარვა სიავისა ქვეყანას არ მოუხდების! წამხდენელთა და მბაძველთა კიდევ სხვაც რამ წაუხდების, ძრახვავე სჯობს საძრახავთა, ძრახვას კაცი მოუფთხვების“.
1. ავტორის აზრით, რა შეიძლება მოჰყვეს სიმართლის თქმას თავად მოქმელისათვის? (ციტირება დაუშვებელია).
 2. დაასახელეთ, კონკრეტულად რის გამო ამბობს ავტორი, რომ უმჯობესია, გასაკიცხი გაიკიცხოს (ციტირება დაუშვებელია).
- (2) 4. გაიხსენეთ ნიკოლოზ ბარათაშვილის ლექსი „რად ჰყვედრი კაცსა, ბანოვანო...“.
1. რას უსაყვედურებს პოეტი ბანოვანს? (შეგიძლიათ უპასუხოთ ციტატითაც).
 2. გადმოეცით თქვენი სიტყვებით სტრიქონი, რომელიც მშვენიერების დანიშნულებას გამოხატავს (შეგიძლიათ უპასუხოთ ციტატითაც).
- (2) 5. გაიხსენეთ ილია ჭავჭავაძის მოთხრობა „მგზავრის წერილები“.
1. რა იდეას განასახიერებს ამ მოთხრობაში თერგი? (შეგიძლიათ უპასუხოთ ციტატითაც).
 2. ქართველების მიმართ რუსი ოფიცრის როგორი დამოკიდებულებაა გამოხატული ამ ნაწარმოებში?
- (2) 6. გაიხსენეთ აკაკი წერეთლის პოემა „გამზრდელი“.
1. რა გარემოება ამძიმებს საფარ-ბეგის დანაშაულს?
 2. რატომ იკლავს თავს ჰაჯი-უსუბი?
- (4) 7. გაიხსენეთ ვაჟა-ფშაველას პოემა „აღუდა ქეთელაური“.
1. აღუდამ თქვა – მტერს იმიტომ არ მოგკვეთე ხელი, რომ ღირსეული ვაჟკაცი იყო. რა მიუგეს მას ხევსურებმა?
 2. რა მოიმოქმედა მინდიაშვილს აღუდას სიმართლის დასამტკიცებლად?
 3. როდის მიიღო ხევსურებმა გადაწყვეტილება – თემიდან მოეკვეთა აღუდა?
 4. მოკლედ ჩამოაყალიბეთ ამ პოემის მთავარი სათქმელი.

- (3) 8. გაიხსენეთ დავით კლდიაშვილის მოთხრობა „სამანიშვილის დედინაცვალი“.
1. დაასახელოთ ბეკინა სამანიშვილის დამახასიათებელი ძირითადი თვისება.
 2. დაასახელოთ არისტო ქვაშავიძის დამახასიათებელი ძირითადი თვისება.
 3. დაასახელოთ კირილე მიმინაშვილის დამახასიათებელი ძირითადი თვისება.
- (2) 9. გაიხსენეთ მიხეილ ჯავახიშვილის რომანი „ჯაყოს ხიზნები“.
1. ქართული საზოგადოების რომელ ნაწილს გამოხატავს სიმბოლურად თეიმურაზ ხევისთავის მხატვრული სახე?
 2. რატომ იყო ეს რომანი მიუღებელი ბოლშევიკური ხელისუფლებისათვის?
- (1) 10. გალაკტიონ ტაბიძის ლექსში „მთაწმინდის მთვარე“ ვკითხულობთ:
- „მთვარე თითქოს ზამბახია შუქთა მკრთალი მძივით,
და მის შუქში გახვეული მსუბუქ სიზმარივით
მოსჩანს მტკვარი და მეტეხი თეთრად მოელვარე...“.
- რა მხატვრული საშუალებაა: „შუქთა მკრთალი მძივით“?
- (3) 11. გაიხსენეთ კონსტანტინე გამსახურდიას რომანი „დიდოსტატის მარჯვენა“.
1. რა შინაარსის სურათი დახატა არსაკიძემ, რის გამოც კათალიკოსმა ვეღარ გაბედა მისი დაცვა მეფის რისხვისაგან?
 2. როგორ შეიტყო მეფემ არსაკიძის მიერ დახატული სურათის შესახებ?
 3. რა იყო დიდოსტატის დასჯის ნამდვილი მიზეზი?
- (1) 12. გაიხსენეთ ჯემალ ქარჩხაძის მოთხრობა „იგი“.
- რატომ დასაჯეს მთავარი პერსონაჟი სიკვდილით?

II. წერითი დავალება

წერითი დავალების ინსტრუქცია:

ყურადღებით გაეცანით დავალებებს და გაიაზრეთ ისინი.

თუ ნაშრომი დავალებას არ უპასუხებს, მოცემული ტექსტის პერიფრაზია, არ არის შესრულებული არც ერთი მითითება ან მოცემული ტექსტი მთლიანობაში არაადეკვატურადაა გაგებულნი, ანდა ენობრივად იმდენად გაუმართავია, რომ აზრის გაგება ჭირს, **დაიწერება 0 ქულა და ნაწერი აღარ გასწორდება.**

ნაშრომი შესრულებული უნდა იყოს გასაგები (გარკვეული) ხელწერით. ის მონაკვეთები, რომელთა ამოკითხვაც გაძნელებდა, არ გასწორდება და თხზულების შეფასებისას მხედველობაში არ იქნება მიღებული.

ორივე წერით დავალებას თან ახლავს სამ-სამი მითითება. ამ მითითებებს უნდა უპასუხოთ ისე, რომ თხზულება აზრობრივად ერთიანი, მთლიანი გამოვიდეს და არ იყოს კითხვებზე ცალ-ცალკე გაცემული პასუხების მექანიკური ჯამი ან მოცემული ტექსტის პერიფრაზი (თუნდაც მთელი თხზულების შინაარსის გადმოცემა). გაითვალისწინეთ, რომ დავალების მითითება შესრულებულად არ ჩაითვლება, თუ მასზე მხოლოდ ერთი-ორი წინადადებით იქნება პასუხი გაცემული.

ჩამოაყალიბეთ თქვენი აზრი ნათლად, მკაფიოდ, დეტალურად და დასაბუთებულად. ნაშრომი შეფასდება იმის მიხედვით, თუ რამდენად ჩანს მასში არგუმენტირებისა (მაგალითებით საკუთარი მოსაზრებების დასაბუთების) და დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი და არა იმის მიხედვით, ემთხვევა თუ არა თქვენი პოზიცია საყოველთაოდ აღიარებულ თვალსაზრისს. მსჯელობა უნდა იყოს ლოგიკურად გამართული და აბზაცებით დანაწევრებული; უნდა დაიცვათ სალიტერატურო ენის ნორმები.

ტესტში დატოვებულია ფურცლები შავი სამუშაოსათვის. ეს ნაწერი არ სწორდება.

პასუხების ფურცელში დაშვებული შეცდომა გადახაზეთ, ფრჩხილებში ნუ ჩასვამთ და ნურც დაჯღაბნით.

წერითი დავალების მაქსიმალური ქულაა 25.

დავალება № 1

ყურადღებით წაიკითხეთ მონაკვეთი შოთა რუსთველის პოემიდან „ვეფხისტყაოსანი“:

ამა საქმესა მიჯნური ნუ უხმობს მიჯნურობასა,
დღეს ერთი უნდეს, ხვალე სხვა, სთმობდეს გაყრისა თმობასა;
ესე მღერასა ბედითსა ჰგავს, ვაჟთა ყმაწვილობასა.
კარგი მიჯნური იგია, ვინ იქმს სოფლისა თმობასა.
არს პირველი მიჯნურობა არ-დაჩენა, ჭირთა მალვა,
თავის-წინა იგონებდეს, ნიადაგმცა ჰქონდა ხალვა,
შორით ბნედა, შორით კვდომა, შორით დაგვა, შორით ალვა,
დათმოს წყრომა მოყვრისაგან, მისი ჰქონდეს შიში, კრძალვა.
ხამს, თავისსა ხვაშიადსა არვისთანა ამჟღავნებდეს,
არ ბედითად „ჰაის“ ზმიდეს, მოყვარესა აყივნებდეს,
არსით აჩნდეს მიჯნურობა, არასადა იფერებდეს,
მისთვის ჭირი ღხინად უჩნდეს, მისთვის ცეცხლსა მოიდებდეს.
მას უშმაგო ვით მიენდოს, ვინ მოყვარე გაამჩივნოს?
ამის მეტი რამცა ირგო: მას ავნოს და თვითცა ივნოს!
რათამელა ასახელოს, რა სიტყვითა მოაყივნოს!
რა ჰგავა, თუ მოყვარესა კაცმან გული არ ატკივნოს.
მიკვირს, კაცი რად იფერებს საყვარლისა სიყვარულსა:
ვინცა უყვარს, რად აყივნებს მისთვის მკვდარი მისთვის წყლულსა?!
თუ არ უყვარს, რად არა სძულს? რად აყივნებს, რაცა სძულსა?!
ავსა კაცსა ავი სიტყვა ურჩევნია სულსა, გულსა.

ყურადღებით წაიკითხეთ მონაკვეთი ფრანსუა ვიიონის პოემიდან „დიდი ანდერძი“:

LXV

იგი, ვის ყმადაც ვეფიცე მაშინ,
როცა სასწრაფოდ ვტოვებდი პარიზს,
ვის გამოც ზრუნმა იძალა ხმაში,
ვის გამოც თავში ბრუნავდა ქარი,
ვინც დახრა გული ეჭვის ზაფრებით
და საქალეთი ვინც შემაზარა,
თავს თუ იქცევდა, სხვა არაფერი,
ეთქვა დალოცვილს... (გეტყვის, რას არა!)

LXVI

ჩემთან, ჩემს გვერდზე – ჩემი შეტყობით –
არ ეცვლებოდა წამით გუნება,
ჩუმად ისმენდა, რასაც ვეტყვოდი,
არც იწონებდა, არც იწუნებდა,
მეტიც, როდესაც ჩურჩულით ყურთან
დავეხრებოდი, არც ირხეოდა,
იმედის ჯაჭვზე მეყეფა, სურდა,
დაბმულს მეყეფა მისი თეოდან.

LXVII

მაგრამ მთავარი ჯადო რაც არი,
ერთი საგანი სხვად მომაღანდა,
სადამო – დილად, ფქვილად – ნაცარი,
ხუცესი – ალმად, ჯორი – ალამდრად,
საყდრის გუმბათად – ფიალის ფსკერი,
აბატი – პაჟად, ზუნად – ბადია...
ზის ანდაზაში და ფიქრობს შტერი:
„ხარის ბუშტია თუ სანათია?“

LXVIII

...წყალწყალა ლუდი – კამკამა ღვინოდ,
თვალის ამხელი – მტრად დაუნდობლად,
როცა უნდოდა, ალაპი – ღხინად,

ლხინი – აღაპად, როცა უნდოდა,
ცის კიბედ – თოკი, ჭერში მისკვნილი,
სამოთხის ჩიტად – ყვავის ბახალა,
ციხე-დარბაზად – ქარის წისკვილი,
ისე რა გოგო – მზეთუნახავად.

LXIX

ასე მიბამდა თვალს სიყვარული,
დაგმანულ კართან მიმაგდო ბრიყვი.
ის ვინც, – წაგიხდა ებნის უღარუნი,
მშრალზე დაგსვესო, – არ მორჩა ხვიხვისს,
ვნახოთ, ბატონო, თუ გაძლებს ჩემდენს,
როდესაც ტრფობა ჩემსავით დაწვავს,
გაშპება პირველ ლახვართა შემდეგ,
ხელთ შეატოვებს კურტაკს და საცვალს.

LXX

ვგმობ ტრფობას, გამსხვრევ მისეულ ყალიბს,
სისხლით და ცრემლით ვუმართავ ბრძოლას,
წავშალე ცოდვის ყოველი კვალი
და ნაისრალი აღარსად ბოლავს.
მივდივარ ხელ- და გულცარიელი,
აწ ქება მისი, ვაცხადებ, სხვამ თქვას,
მერხქვეშ ამოვდე ჩემი ვიელი,
აღარ ვეკუთვნი მიჯნურთა ამქარს.

(ფრანგულიდან თარგმნა დავით წერეთლიანმა)

გააანალიზეთ მოცემული ტექსტები შემდეგი მითითებების მიხედვით:

- იმსჯელეთ, რა არის შოთა რუსთველის ტექსტის მთავარი სათქმელი და რა მხატვრული სა-შუალებებითაა იგი გამოხატული.
- იმსჯელეთ, რა არის ფრანსუა ვიონის ტექსტის მთავარი სათქმელი და რა მხატვრული სა-შუალებებითაა იგი გამოხატული.
- იმსჯელეთ, რა აქვს ამ ორ ტექსტს საერთო და რა განასხვავებს მათ.
თქვენი თვალსაზრისი დაასაბუთეთ!

დავალება № 2

წერილში „საქართველოს მოამბეზედ“ ილია ჭავჭავაძე აღნიშნავს:

„ბევრნი არიან ჩვენში იმისთანანი, რომელნიც ცდილობენ ჩვენის ცხოვრების სიბოროტის და-მალვასა, ეგ იმათ მოსდით ქართველების უმეცარ სიყვარულისა გამო, ის კი არ იციან, რომ დი-დი ხანია არის ჩვენში გლეხური ანდაზა: მოყვარეს პირში უძრახე, მტერს პირს უკანაო... საბედ-ნიეროდ არიან ჩვენში იმისთანა პირნიც, რომელთაც ჩვენზედ უკეთ იციან, რომ ვინც შენიშნავს მართლად სხვის ნაკლულოვანებას, შეიძლება მასვე უნდოდეს გასწორება და სიკეთე მისი. რაც უფრო მკაფიოდ და დაუნდობლად არის გამოთქმული ბოროტება და ნაკლულოვანება ცხოვრები-სა, ზოგჯერ მით უფრო სჩანს გამომთქმელის გულის სიმხურვალე, მოუთმენელი, ცხარი წადი-ლი გასწორებისა“.

არგუმენტირებული მსჯელობით დაასაბუთეთ ან უარყავით ეს მოსაზრება:

- თქვენ მიერ შესწავლილი მხატვრული ლიტერატურიდან მოიყვანეთ ერთი ან რამდენიმე არ-გუმენტი მოცემული მოსაზრების გასამყარებლად ან უარსაყოფად.
- იმსჯელეთ თქვენ მიერ დასახელებული ნაწარმოების მხატვრული ღირსებების შესახებ.
- ჩამოაყალიბეთ თქვენი პიროვნული პოზიცია (ახსენით, რატომ ეთანხმებით ან არ ეთანხმებით ილია ჭავჭავაძის მოცემულ თვალსაზრისს).
თქვენი თვალსაზრისი დაასაბუთეთ!

ლიტერატურის ტესტის შეფასების კრიტერიუმები

I. ქართული ლიტერატურა

1. იაკობი აფრთხილებს შუშანიკ დედოფალს, რომ იგი მოწამებრივი ღვაწლისათვის უნდა მოემზადოს. შუშანიკს სარწმუნოების დაცვაში შეიძლება ხელი შეუშალოს ეშმაკმა.

1. *მოწამებრივი ღვაწლის შესახებ* -----1

2. *ეშმაკმა* -----1

2. თავდაპირველად ფატმანი ქმარს სახლში ნესტანის ყოფნის ამბავს იმიტომ არ უმხელდა, რომ არ ენდობოდა მას, როგორც უპირო ადამიანს. ფატმანმა უსენს სასახლეში ნესტანის ყოფნის ამბავი იმიტომ გაუმხილა, რომ ეშინოდა, მაინც გაიგებს და დამსჯისო (მარტო ვერ მოაგვარებდა ამ საქმეს, ვერ გაარკვევდა ქალის ამბავს). ფატმანმა მხოლოდ იმ პირობით გაუმხილა უსენს სასახლეში ნესტანის ყოფნის ამბავი, რომ ის ამას არავის ეტყოდა. ფატმანმა ქმარს ეს პირობა მაშინ გაახსენა, როდესაც ის მეფესთან წასასვლელად ემზადებოდა. მეფესთან მისულმა უსენმა ფატმანისათვის მიცემული ფიცი გატეხა და ნესტანის ამბავი გაამჟღავნა. პოემის ამ ეპიზოდში ჩანს უსენის პირუმტვიცობა.

1. *შიშობდა, რომ გაამჟღავნებდა* -----1

2. *ქმრის რისხვის შეეშინდა* -----1

3. *არსად გაამხელდა* -----1

4. *მეფესთან რომ მიდიოდა* -----1

5. *პირობის დარღვევით* -----1

6. *ფიცის გამტეხია* -----1

3. ავტორის აზრით, სიმართლის თქმა თავად მოქმელს დააზარალებს. გასაკიცხი იმიტომ უნდა გაიკიცხოს, რომ ადამიანი კრიტიკას მოერიდება (სხვები გაფრთხილდებიან და იმავეს აღარ ჩაიდენენ).

1. *სიმართლის მოქმელი დაისჯება* -----1

2. *ადამიანები მეტ სიფრთხილეს გამოიჩინენ* -----1

4. პოეტი ბანოვანს უსაყვედურებს, რომ მას არ სწამს ადამიანთა შორის მარადიული სიყვარულის არსებობისა („რად გრწამს არ იყოს საუკუნო მაღლი ტრფობისა?“). მშვენიერება ზეციდან მოსული ღვთიური ნათელია, რომელიც ადამიანის შინაგან სამყაროს ასხივოსნებს („მშვენიერება ნათელია, ზეცით მოსული, რომლით ნათლდება ყოველი გრძნობა, გული და სული“).

1. *არ სჯერა სიყვარულის მარადიულობისა* -----1

2. *მშვენიერება ადამიანის სამყაროს ასხივოსნებს* -----1

5. თერგი განასახიერებს მოძრაობის, აქტიური ცხოვრების იდეას. რუსი ოფიცრის სახე გამოხატავს რუსეთის შოვინისტურ (ქედმაღლურ, ამპარტაუნულ) დამოკიდებულებას დაპყრობილი ქვეყნების მიმართ.

1. *აქტიურობის* -----1

2. *ცინიკური* -----1

6. საფარ-ბეგის დანაშაულს ის გარემოება ამძიმებს, რომ სტუმრად იმყოფებოდა ძიძიშვილთან, რომელმაც მისი სურვილის შესრულების გამო თავი საფრთხეში ჩაიგდო. გამზრდელი თავს იმიტომ იკლავს, რომ აღზრდილის ამორალური საქციელის გამო პასუხისმგებლობას გრძნობს.

1. *მან ძიძიშვილობის ადათი დაარღვია* -----1

2. *თავის თავზე იღებს პასუხისმგებლობას* -----1

7. ალუდას ნათქვამს ხევსურებმა უპასუხეს, სიკვდილი გერჩინა სიცრუის თქმასო („გამოპკცევიხარ ქისტისშვილს, გადუქცევიხარ ქალადა“). მინდია ალუდას სიმართლის დასამტკიცებლად მუცალის მკლავი მოიტანა. ხევსბერმა ალუდას თემიდან მოკვეთის გადაწყვეტილება მაშინ მიიღო, როდესაც ალუდამ თვითნებურად შესწირა შავი კურატი მოკლულ ქისტს. ამ პოემის მთავარი სათქმელია – თავისუფლად (პროგრესულად) მოახროვნე პიროვნებაზე ჩამორჩენილი საზოგადოება ძალადობს.

1. *გვატყუებო* -----1
2. *მოკლულ მუცალს მარჯვენა მოაჭრა* -----1
3. *როდესაც ალუდამ კურატი დაკლა* -----1
4. *თემისა და პიროვნების დაპირისპირებისას ღირსეული პიროვნება თემზე მაღლა დგას* --1

8. ბეკინა სამანიშვილი ჯიუტი და ეგოისტია (ამპარტავანია). არისტო ქვაშავიძე გაიძვერა და გაქნილია (ეშმაკია). კირილე მიმინაშვილი უღარდელი და ფუქსავატია.

1. *„გადაპრანჭულია“* -----1
2. *ვირეშმაკაა* -----1
3. *დარდიმანდია (შფოთისთავია)* -----1

9. თეიმურაზ ხევსთავი დაუძღვრებულ და დეგრადირებულ ქართველ თავადაზნაურთა კრებითი სახეა. ბოლშევიკური ხელისუფლებისათვის ეს რომანი იმიტომ იყო მიუღებელი, რომ მასში აისახა ბოლშევიკური წყობისათვის დამახასიათებელი ძალადობა და უსამართლობა.

1. *უნებისყოფო ინტელიგენციას* -----1
2. *რეალისტურად ასახავდა შექმნილ ვითარებას* -----1

10. „შუქთა მკრთალი მძივით“ მეტაფორაა.

1. *მეტაფორა* -----1

11. არსაკიძემ დახატა ღმერთთან მებრძოლი იაკობი. არსაკიძის სურათის შესახებ მეფეს ფარსმანმა უთხრა. სინამდვილეში მეფემ დიდოსტატი შორენას სიყვარულის გამო დასაჯა.

1. *ღმერთთან მებრძოლი იაკობი* -----1
2. *ფარსმანმა უთხრა* -----1
3. *ეჭვიანობა* -----1

12. მთავარი პერსონაჟი სიკვდილით იმიტომ დასაჯეს, რომ იგი ყველასაგან გამოირჩეოდა.

1. *სხვებისაგან განსხვავდებოდა* -----1

II. წერითი დავალებების შეფასების კრიტერიუმები

თითოეული წერითი დავალების მაქსიმალური ქულაა 25. უპირველეს ყოვლისა, გამსწორებელმა უნდა განსაზღვროს, უპასუხებს თუ არა ნაწერი მოცემულ დავალებას.

თუ აბიტურიენტის ნაშრომი დავალებას არ უპასუხებს, მოცემული ტექსტის პერიფრაზია, მითითებები მხოლოდ ერთ-ორი წინადადებით არის შესრულებული ან ტექსტი მთლიანობაში არაადეკვატურადაა გაგებელი, ანდა ენობრივად იმდენად გაუმართავია, რომ აზრის გაგება ჭირს, დაიწერება 0 ქულა და ნაწერი აღარ გასწორდება.

თუ ნამუშევარი დავალებას უპასუხებს, იგი უნდა გასწორდეს ქვემოთ მოცემული შეფასების კრიტერიუმების მიხედვით.

I კრიტერიუმი

№	<i>დავალების ადეკვატურად გაგება და გააზრება</i>	<i>ქულები</i>
1.	დავალების პირობა <i>ადეკვატურადაა</i> გაგებული, ტექსტი <i>ღრმადაა</i> გააზრებული, ნაშრომში იგრძნობა ავტორის უმთავრესი სათქმელისა და ემოციური მიზანდასახულობის წვდომა.	4
2.	დავალების პირობა და ტექსტი <i>ადეკვატურადაა</i> გაგებული.	3
3.	დავალების პირობა და ტექსტი <i>მთლიანობაში ადეკვატურადაა</i> გაგებული და გააზრებული, თუმცა <i>ერთ</i> შემთხვევაში შეინიშნება დავალების პირობის ან ტექსტის არაადეკვატური გაგება.	2
4.	<i>ერთზე მეტ</i> შემთხვევაში დავალების პირობა ან/და ტექსტი <i>არაადეკვატურადაა</i> გაგებული.	1
5.	ტექსტი <i>მთლიანობაში არაადეკვატურადაა</i> გაგებული.	0 ნაწერი აღარ სწორდება

II კრიტერიუმი

№	<i>ნაშრომის აგება</i>	<i>ქულები</i>
1.	ნაშრომი უპასუხებს <i>სამივე</i> მითითებას და <i>კარგადაა ორგანიზებული</i> , მონაკვეთები <i>თანამიმდევრულად და ლოგიკურად</i> ენაცვლება ერთმანეთს, აბზაცები <i>სწორადაა</i> გამოყოფილი (დავალების მითითება შესრულებულად არ ჩაითვლება, თუ მასზე მხოლოდ <i>ერთი-ორი</i> წინადადებით იქნება პასუხი გაცემული).	3
2.	ნაშრომი უპასუხებს <i>სამ</i> მითითებას, თუმცა <i>ნაწილობრივ დარღვეულია</i> ტექსტის ლოგიკა ან/და ზოგან აბზაცები <i>არასწორადაა</i> გამოყოფილი; ან ნაშრომი უპასუხებს <i>ორ</i> მითითებას და <i>კარგადაა</i> ორგანიზებული, მონაკვეთები <i>თანამიმდევრულად და ლოგიკურად</i> ენაცვლება ერთმანეთს, აბზაცები <i>სწორადაა</i> გამოყოფილი.	2
3.	ნაშრომი უპასუხებს <i>ორ</i> მითითებას, თუმცა <i>ნაწილობრივ დარღვეულია</i> ტექსტის ლოგიკა ან/და ზოგან აბზაცები <i>არასწორადაა</i> გამოყოფილი; ან ნაშრომი უპასუხებს <i>ერთ</i> მითითებას და <i>კარგადაა</i> ორგანიზებული, მონაკვეთები <i>თანამიმდევრულად და ლოგიკურად</i> ენაცვლება ერთმანეთს, აბზაცები <i>სწორადაა</i> გამოყოფილი.	1
4.	ნაშრომი უპასუხებს <i>ერთ</i> მითითებას, თუმცა <i>ნაწილობრივ დარღვეულია</i> ტექსტის ლოგიკა ან/და ზოგან აბზაცები <i>არასწორადაა</i> გამოყოფილი.	0

III კრიტერიუმი

№	მოსაზრებების არგუმენტირება და ადეკვატური ციტირება	ქულები
1.	მსჯელობა <i>სამივე</i> მითითების მიხედვით <i>დასაბუთებულია</i> (არგუმენტირებულია) და არგუმენტები <i>გამყარებულია</i> ტექსტური მასალით.	6
2.	მსჯელობა <i>ორი</i> მითითების მიხედვით <i>დასაბუთებულია</i> და არგუმენტები <i>გამყარებულია</i> ტექსტური მასალით, ხოლო <i>მესამე</i> მითითებაზე მსჯელობისას არგუმენტები <i>არადამაჯერებელია</i> და/ან <i>არ არის</i> გამყარებული ტექსტური მასალით.	5
3.	მსჯელობა <i>ორი</i> მითითების მიხედვით <i>დასაბუთებულია</i> და არგუმენტები <i>გამყარებულია</i> ტექსტური მასალით, ხოლო <i>მესამე</i> მითითება საერთოდ <i>არ არის</i> შესრულებული (პერიფრაზია ან მსჯელობა ორიოდე წინადადებითაა გადმოცემული).	4
4.	მსჯელობა <i>ერთი</i> მითითების მიხედვით <i>დასაბუთებულია</i> და არგუმენტები <i>გამყარებულია</i> ტექსტური მასალით, ხოლო <i>ორ</i> მითითებაზე მსჯელობისას არგუმენტები <i>არადამაჯერებელია</i> და/ან <i>არ არის</i> გამყარებული ტექსტური მასალით.	3
5.	მსჯელობა <i>ერთი</i> მითითების მიხედვით <i>დასაბუთებულია</i> და არგუმენტები <i>გამყარებულია</i> ტექსტური მასალით, <i>მეორე</i> მითითების მიხედვით მსჯელობისას არგუმენტები <i>არადამაჯერებელია</i> და/ან <i>არ არის</i> გამყარებული ტექსტური მასალით, ხოლო <i>მესამე</i> მითითება საერთოდ <i>არ არის</i> შესრულებული (პერიფრაზია ან მსჯელობა ორიოდე წინადადებითაა გადმოცემული).	2
6.	<i>სამივე</i> მითითების მიხედვით მსჯელობისას არგუმენტები <i>არადამაჯერებელია</i> და/ან <i>არ არის</i> გამყარებული ტექსტური მასალით.	1
7.	<i>ორი</i> მითითების მიხედვით მსჯელობისას არგუმენტები <i>არადამაჯერებელია</i> და/ან <i>არ არის</i> გამყარებული ტექსტური მასალით, ხოლო <i>მესამე</i> მითითება საერთოდ <i>არ არის</i> შესრულებული; ან მსჯელობა <i>ერთი</i> მითითების მიხედვით <i>დასაბუთებულია</i> და არგუმენტები <i>გამყარებულია</i> ტექსტური მასალით, ხოლო დანარჩენი მითითებები საერთოდ <i>არ არის</i> შესრულებული; ანდა <i>ერთი</i> მითითების მიხედვით მსჯელობისას არგუმენტები <i>არადამაჯერებელია</i> და/ან <i>არ არის</i> გამყარებული ტექსტური მასალით, ხოლო დანარჩენი მითითებები საერთოდ <i>არ არის</i> შესრულებული.	0

IV კრიტერიუმი

№	<i>ტექსტის მხატვრული თავისებურებების შეფასება</i>	<i>ქულები</i>
1.	ნაშრომში <i>გამოყოფილია</i> ტექსტის <i>არაერთი</i> მხატვრული თავისებურება (<i>მოცემულია</i> მსჯელობა ავტორის სტილისა და/ან მხატვრული საშუალებების შესახებ) და მსჯელობა <i>დასაბუთებულია</i> კონკრეტული მაგალითებით.	2
2.	ნაშრომში <i>გამოყოფილია</i> ტექსტის <i>არაერთი</i> მხატვრული თავისებურება (<i>მოცემულია</i> მსჯელობა ავტორის სტილისა და/ან მხატვრული საშუალებების შესახებ) და მსჯელობა <i>დასაბუთებულია</i> კონკრეტული მაგალითებით, თუმცა მოხმობილია <i>ერთი</i> არაადეკვატური მაგალითი; ანდა გამოყოფილია ტექსტის <i>ერთი</i> მხატვრული თავისებურება და მსჯელობა <i>დასაბუთებულია</i> კონკრეტული მაგალითით.	1
3.	ნაშრომში <i>გამოყოფილია</i> ტექსტის მხატვრული თავისებურებები (<i>მოცემულია</i> მსჯელობა ავტორის სტილისა და/ან მხატვრული საშუალებების შესახებ), მაგრამ <i>არ არის</i> დასაბუთებული კონკრეტული მაგალითებით ან მოხმობილია <i>ერთზე მეტი</i> არაადეკვატური მაგალითი; ანდა ნაშრომში <i>არ არის</i> გამოყოფილი ტექსტის მხატვრული თავისებურებები (<i>არ არის</i> მოცემული მსჯელობა ავტორის სტილისა და/ან მხატვრული საშუალებების შესახებ).	0

V კრიტერიუმი

№	<i>დამოუკიდებელი აზროვნება და ზოგადი განათლება</i>	<i>ქულები</i>
1.	ნაშრომში <i>მკაფიოდ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, შეხედულებათა და შეფასებათა არაშაბლონურობა და ზოგადი განათლება.	3
2.	ნაშრომში <i>ნაწილობრივ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, თუმცა <i>მკაფიოდ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება; ანდა ნაშრომში <i>მკაფიოდ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, შეხედულებათა და შეფასებათა არაშაბლონურობა, თუმცა <i>ნაწილობრივ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება.	2
3.	ნაშრომში <i>ნაწილობრივ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლებაც და დამოუკიდებელი აზროვნების უნარიც; ან <i>არ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, თუმცა <i>ნაწილობრივ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება; ანდა ნაშრომში <i>ნაწილობრივ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, მაგრამ <i>არ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება.	1
4.	ნაშრომში <i>არ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, აგრეთვე <i>არ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება.	0

VI კრიტერიუმი

№	ფაქტობრივი შეცდომები	ქულები
1.	ნაშრომში არ არის დაშვებული ფაქტობრივი შეცდომა.	1
2.	ნაშრომში დაშვებულია ფაქტობრივი შეცდომა.	0

VII კრიტერიუმი

№	ლექსიკა და სტილი	ქულები
1.	ნაშრომში აზრი ენობრივად (ლექსიკურად) ზუსტად და მკაფიოდ აა გამოხატული, შერჩეულია დასმული ამოცანის შესაფერისი სტილი , აგრეთვე დაცულია ნაშრომის სტილისტური ერთგვაროვნება, გვხვდება ორიოდე სტილისტური ხარვეზი.	2
2.	ნაშრომში აზრი გასაგებია, მაგრამ ლექსიკა მწირია , გვხვდება რამდენიმე სტილისტური ხარვეზი.	1
3.	თხზულება სტილისტურად გაუმართავია .	0

VIII კრიტერიუმი

№	სინტაქსური კონსტრუქციები	ქულები
1.	ნაშრომში დაშვებულია ერთი სინტაქსური შეცდომა.	2
2.	ნაშრომში დაშვებულია ორი სინტაქსური შეცდომა.	1
3.	ნაშრომში დაშვებულია ორზე მეტი სინტაქსური შეცდომა.	0

IX კრიტერიუმი

№	მორფოლოგია, ორთოგრაფია და პუნქტუაცია	ქულები
1.	არ არის ოთხზე მეტი ამ ტიპის შეცდომა.	2
2.	არ არის ცხრაზე მეტი ამ ტიპის შეცდომა.	1
3.	დაშვებულია ცხრაზე მეტი ამ ტიპის შეცდომა.	0